

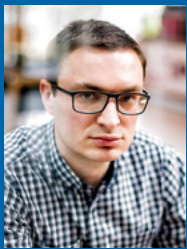
▶ **OBNOVENÉ RYBNÍKY ZACHRÁNILY EKOSYSTÉM V REZERVACI** str. 16

- ▶ **TEPELNÁ ČERPADLA DOSTANOU VYŠŠÍ PODPORU** str. 2
- ▶ **HARMONOGRAM PLÁNOVANÝCH VÝZEV Z OPŽP** str. 14–15
- ▶ **VČELY PŘINÁŠEJÍ LEPŠÍ ŽIVOT LIDEM I ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ** str. 24

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

nejspíš už jste viděli první jarní květiny, nechali jste se nahřát prvním jarním sluncem a k tomu všemu si teď můžete přečíst první jarní Prioritu.

Slunce bude svítit na fotovoltaické panely, které budou vyrábět elektřinu. Díky podpoře Modernizačního fondu jich brzy vyroste několik desítek.

Velká část z nich

bude na takzvaných brownfieldech, což jsou taková ta nepěkná místa po průmyslové výrobě. Mají své industriální kouzlo, ale využívat se moc nedají, zkrátka dobrého pomálu. Když se tam dají panely, můžeme je přejmenovat na sunfildy a budeme vědět, že energie odtamtud je čistá. Slunce v duši elektřině sluší, dalo by se říci.

Stejně jako dopadají paprsky shora na zem, padá i voda. Píšeme hned o několika projektech, které dešťovou vodu zadržují. Nikoliv ve vězení, ale v nádržích. Ale nemějte o vodu strach, hned ji zase pustí dál. Tuhle zalije záhonek u budovy, tamhle spláchně na toaletách. A znova.

Píšeme o projektech, které vznikly díky nějaké dotaci. Třeba o vysazených stromech, kterých už jsou dva miliony. Nerostou na jednom místě, ale jsou rozstrkány po všech možných koutech naší republiky. Tuhle doubeček, tamhle lipka, semhle javor. Dokonce se dají najít na mapě. Kdo by si chtěl udelat Tour de Stromy, hezky by se prošel.

Peníze se k nám dostávají také z Norských fondů. Někdo by si mohl říct, že Norsko by klidně mohlo mít jiné starosti než podporovat ochranu přírody u nás, ale Norové už jsou takoví, že jim záleží i na broukovi v českých lesích. Třeba takový perletovec fialkový žijící na Kupsově skále se nestará, kde se berou peníze na ochranu rezervace, ve které si poletuje. Správně se zajímá o to, kde se nasosne nebo jak ohromí paní motýlovou.

Na stránkách najdete i další zajímavé texty, ze světa i z domácí kotliny. Věřím, že se vám budou líbit.

Příjemné čtení přeje

JAN RÖDLING
šéfredaktor

ZMĚNY V KOTLÍKOVÝCH DOTACÍCH: VÍCE PENĚZ NA TEPELNÁ ČERPADLA A OMEZENÍ PLYNOVÝCH KOTLŮ

Foto: archiv SFŽP ČR

Ministerstvo životního prostředí reaguje na doporučení Monitorovacího výboru OPŽP a **posiluje snahu Česka i členských států EU zvýšit svou energetickou bezpečnost** snížením závislosti na dodávkách plynu z Ruska.

Proto dochází k úpravě podmínek kotlíkových dotací pro nízkopříjmové domácnosti, konkrétně k navýšení dotace na tepelné čerpadlo o 50 tisíc korun, tedy na celkových 180 000 Kč. Zároveň vstupuje v platnost časové omezení podpory směrem k plynovým kondenzačním kotlům, a to i v programu Nová zelená úsporám.

Ministerstvo bude u kotlíkových dotací garantovat úhradu způsobilých výdajů u plynových kondenzačních kotlů pouze v případě, že jejich výměna již byla realizována, případně byla na jejich pořízení vystavena závazná objednávka, a to v termínu od 1. ledna 2021 do 30. dubna 2022.

„Vysíláme signál směrem ke všem zájemcům o kotlíkové dotace pro nízkopříjmové domácnosti a zároveň informujeme kraje, které je administrují. Přistupujeme k omezení podpory pro plynové kondenzační kotle, a to zcela ve shodě se snahou Evropské komise, která se snaží najít cesty, jak se co nejrychleji zbavit závislosti na ruském plynu. Omezení podpory pro plynové kotle chceme ale žadatelům vykompenzovat právě vyšší podporou pro tepelná čerpadla. Obnovitelné zdroje jsou totiž v daný okamžik – spolu s energetickými úsporami – nejčistší, nejlevnější

a nejrychlejší cestou, jak urychlit odklon od drahých fosilních paliv, primárně od ruského plynu,“ říká ministryně životního prostředí Anna Hubáčková a pokračuje: „MŽP jde v tuto chvíli ještě dál a v nejbližší době se chystá předložit na jednání vlády novelu zákona o ochraně ovzduší, která by znamenala posun zákazu provozu kotlů 1. a 2. emisní třídy o dva roky, tedy k 1. září 2024. Myslíme tak zejména na české domácnosti, které v dnešní době pocítují finanční dopady covidové pandemie, bezprecedentní růst cen energií a také důsledky ruské agrese na Ukrajině. To vše se promítá v nejistotě dostupnosti zdrojů tepla, jejichž prostřednictvím lze povinnost splnit, paliv, tedy zejména zemního plynu, a služeb spojených s instalací nových zdrojů. Odkladem zákonného termínu jim chceme vyjít vstříc. Zároveň nám leží na srdci, aby kraje neodkládaly vypisování výzev kotlíkových dotací, aby všichni, kdo výměny již provedli nebo mají již promyšlenou výměnu a chtějí ji zrealizovat co nejdříve, mohli požádat o nabízené dotáční prostředky.“

Díky kotlíkovým dotacím získávají nízkopříjmové domácnosti velmi výhodnou možnost výměny starého kotle ještě před jejich dlouhou ohlašováním zákazem. Domácnost, kde její členové

vydělali v roce 2020 v průměru maximálně 170 900 korun čistého příjmu (na osobu), si může požádat o kotlíkovou dotaci s 95% podporou a neekologický zdroj vytápění nahradit ideálně kotlem na biomasu nebo tepelným čerpadlem.

„Domácnosti složené čistě z důchodců pobírajících starobní nebo invalidní důchod 3. stupně a také domácnosti, které čerpají příspěvek či doplatek na bydlení, mají na dotaci nárok automaticky. Peníze navíc nemusí mít zájemci předem našetřené, dotaci totiž bude možné čerpat už na základě zálohových faktur,“ informuje Jan Kříž, náměstek pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů Ministerstva životního prostředí.

Abyste se informace o možnosti čerpání státního příspěvku na výměnu starého kotle za nový dostala mezi co nejvíce lidí, běží rovněž aktivní spolupráce s Ministerstvem práce a sociálních věcí a jeho rezortem. „Naším cílem je oslovit a motivovat k výměně i ty domácnosti, které z finančních důvodů kotel dosud nevyměnily, a proto nám s propagací budou pomáhat i úřady práce. Kotlíkové dotace nebyly pro nízkopříjmové domácnosti nikdy výhodnější a byla by škoda, aby si tuto příležitost nechaly utéct,“ vysvětluje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad byl pověřen přípravou podmínek programu a také jeho propagací.

Poskytnutí finanční podpory mají ve své gesci kraje. V tomto směru se na ně vztahuje povinnost umožnit žadatelům poskytnutí zálohy ve výši minimálně 60% z dotace. Záloha bude žadateli uvolněna na základě zálohové faktury vystavené dodavatelem, po dokončení a doložení realizace bude zbylá částka uvolněna na základě doložení všech potřebných dokladů.

Na kotlíky pro nízkopříjmové domácnosti ohrožené energetickou chudobou má MŽP vyčleněno přes 5 miliard korun z Operačního programu Životní prostředí a v případě velkého zájmu ze strany občanů je připraveno využít i další finanční prostředky z Národního plánu obnovy.

Dotací výzvy plánují jednotlivé kraje spustit v průběhu letošního května a v červnu by měly začít od občanů přijímat první žádosti o dotace. Už nyní se ale zájemci o dotace mohou předběžně krajům hlásit. O podporu lze přitom požádat i v případě již uskutečněné výměny zastaralého zařízení. Základní podmínkou je, že k výměně došlo po 1. lednu 2021.

Paralelně se omezení plynových kotlů promítne i do programu Nová zelená úsporám, o výměny kotlů za kotle plynové půjde žádat pouze do konce dubna.

V rámci programu Nová zelená úsporám je aktuálně poskytována dotace ve výši 50%, finanční příspěvek na výměnu kotle lze získat již bez nutnosti dokazovat příjmy. S výměnou kotle je zároveň možné obdržet dotaci na provedení dalších energeticky úsporných opatření. „Rozhodně domácnostem doporučujeme zvážit kombinaci výměny zdroje například se zateplením domu, výměnou oken či instalací fotovoltaických systémů nebo systémů pro využití tepla z odpadní vody,“ dodává ředitel Valdman. ●

► Modernizační fond podpoří výstavbu desítek fotovoltaických elektráren

V Česku již brzy vyroste na pět desítek velkých fotovoltaických elektráren, které uspěly v soutěžní výzvě z Modernizačního fondu. **Je to další důležitý krok v transformaci české ekonomiky, závislé na fosilních palivech, na ekonomiku klimaticky neutrální.**

Podstatné zvýšení podílu čisté energie vyrobené z obnovitelných zdrojů je prioritou České republiky na nadcházející roky a právě Modernizační fond bude hrát v této transformaci zásadní roli. V následující dekádě přinese do Česka minimálně 150 miliard korun, na rozvoj obnovitelných zdrojů půjde podstatná část, bezmála 40%. Již na podzim loňského roku získalo dotaci dvanáct menších elektráren, nyní se k nim přidaly další úspěšné projekty z výzvy č. 2/2021 RES, zaměřené na instalace s výkonem nad 1MW.

„Obnovitelné zdroje energie budou čím dál důležitější součástí energetického mixu. S každým nově podpořeným projektem jsme blíže k odklonu od drahých fosilních paliv. Navíc jde i o strategickou investici do naší energetické bezpečnosti,“ říká ministryně životního prostředí Anna Hubáčková.

Více než 3 miliardy z Modernizačního fondu jdou do větších solárních parků, které vyrostou převážně na brownfieldech, tedy na plochách, které jsou kvůli předchozí činnosti (například průmyslové) nevyužitelné. „Žadatelé podali celkem 151 projektů, akceptovali jsme jich 113, které mezi sebou následně soutěžily. K podpoře bylo doporučeno 57 záměrů,“ popisuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman a dodává: „Předkladatelé projektů, které byly přijaty, ale nezískaly takový počet bodů, aby mohly být podpořeny, budou mít možnost předložit žádost do nové výzvy na konci jara a soutěžit znovu.“

Projekty mezi sebou soutěžily v jednokolové výzvě. Body dostávaly podle několika kritérií na základě nákladové efektivity a technické úrovně projektu, kde byla posuzována především míra akumulace a typ instalace. Projekty z regionů postižených útlumem těžby uhlí, kterými jsou Karlovarský, Moravskoslezský a Ústecký kraj, byly při bodování zvýhodněny. Při výběru projektů byla rovněž zohledněna podmínka programu, že 60% prostředků je určeno pro výrobce elektřiny podle článku 10c evropské směrnice pro obchodování s emisními povolenkami.

Zelenou dostal například fotovoltaický zdroj ve Skoránově u Třemošnice. Během roku 2023 by měla vyrůst solární elektrárna s instalovaným výkonem bezmála 6 MW. Doplněna bude o technologii akumulace elektrické energie v podobě velkokapacitního bateriového úložiště o využitelné kapacitě 2 MW. Vyrobená elektrická ener-

gie bude přímo dodávána do distribuční soustavy. FVE elektrárna vznikne částečně na zastavěné ploše bývalého průmyslového areálu zařazeného mezi brownfielady a částečně na volné ploše. Předpokládá se, že díky novému zdroji dojde ke snížení emisí CO₂ o cca 5 000 tun za rok.

Na plochách průmyslového areálu bude fungovat i další podpořená elektrárna v Oseku na Ústecku. Energii využije pro vlastní potřebu areálu průmyslového podniku, přebytek půjde do veřejné části distribuční sítě. Dvě fotovoltaické elektrárny budou umístěny na nezastavěných pozemcích vedených jako manipulační nebo jiná plocha. Zbývajících deset elektráren bude umístěno na střeších průmyslových hal. Sluneční energii budou chytat více než dvě tisícovky panelů, součástí projektu je i bateriové úložiště. Elektrárna by mohla být do provozu uvedena už letos v říjnu.

Intenzivní podpora fotovoltaiky bude pokračovat i letos. „Na druhé čtvrtletí letošního roku jsou plánovány výzvy na podporu FVE pro menší i větší instalace nad 1MWp. Další dvě nové výzvy podpoří fotovoltaiku v rámci komunální energetiky,“ informuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman. Výzvy by měly být vyhlášeny na přelomu dubna a května a rozdělovat se bude až 10 miliard korun.

Velmi důležitou roli ve snižování závislosti na fosilních palivech hraje také snižování spotřeby energií v budovách. Právě na tato opatření je možné čerpat prostředky z Národního plánu obnovy, ze kterého bude prvním úspěšným žadatelem vyplaceno přes 600 milionů korun. Obce a města za ně zrekonstruují veřejné budovy jako například školy, radnice, kulturní domy. Velkou část z nich využije hlavní město Praha, které uspělo s komplexními žádostmi na snížení energetické náročnosti vybraných objektů v památkové zóně i mimo ni. Dalších 17 milionů z Národního plánu obnovy posílí rozpočty obcí a měst i v oblasti lepšího hospodaření s dešťovou vodou. ●

► Dalšíh 127 projektů za 300 milionů zlepší životní prostředí Česka

Více odpočinkových míst a parkovacích ploch, kvalitnější zázemí pro turisty v národních parcích, ekologičtější čištění odpadních vod v malých obcích, inovativní technologie na odstraňování léčiv z vody, nová ekovýuka a posílení zvládání sucha. To je jen část z řady projektů, které podpoří rezort životního prostředí. Ministryně Anna Hubáčková schválila finanční podporu 127 projektům ve výši téměř 300 milionů korun ze Státního fondu životního prostředí ČR a z Norských fondů.

Národním parkům: Lepší zázemí pro turisty i místní

Foto: archiv SFZP ČR

Více než polovina aktuálně schválených prostředků směřuje do obcí, které se nacházejí na území našich národních parků, a to jako náhrada za zvýšené výdaje spojené s enormním rozvojem turismu a ochranou našich nejceněnějších přírodních památek.

„Čerstvě podpoříme 95 projektů ve čtyřech desítkách obcí částkou 166 milionů korun. Z přidělených peněz mohou opravit komunikace, zkvalitnit infrastrukturu, vybudovat nová parkoviště a odstavné plochy a zlepšit život svým obyvatelům i návštěvníkům. Doufám, že příští rok bude moci naše podpora zaměřit i na Křivoklátsko,“ shrnuje ministryně životního prostředí Anna Hubáčková dotační podporu obcím, správám národních parků či neziskovým organizacím působícím v národních parcích.

Téměř 41 milionů si rozdělí šumavské obce jako Hartmanice, Železná Ruda, Modrava, Stachy a další, díky nim opraví cesty, cyklotrasy, chodníky a veřejná prostranství. Obdobné prostředky obdrží na obnovu infrastruktury i desítky dalších obcí v Krkonošském národním parku i v Národním parku České Švýcarsko. Správa Národního parku Podýjí bude moci díky téměř 3milionové dotaci zabezpečit skalní stěnu ve Vranově nad Dyjí před zřícením, Správa Krkonošského národního parku zase opraví s pomocí 4 milionů korun schodiště do klášterní zahrady a přilehlé chodníky ve Vrchlabí.

Významná část prostředků ze stejné dotační výzvy putuje na renovace informačních center, obnovu expozice a tvorbu nových vzdělávacích a informačních ma-

teriálů. „Stále se přesvědčujeme, že šířit povědomí o tom, proč je nutné chránit a uchovávat naše unikátní ekosystémy, je nezbytně nutné. Vzdělaná společnost je zárukou udržitelného turismu. Správy parků, ekocentra i obce se na této výchovné práci podílejí významnou měrou, a proto k nim míří i naše finanční podpora,“ vysvětluje ministryně.

Modernizace se tak dočká infocentrum v Harrachově či v Malé Úpě. Na novou interaktivní formu ekologické výchovy se budou moci těšit návštěvníci Geoparku Královská Šumava, o biodiverzitě v Krkonošském národním parku budou učit ve Středisku ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, nové audioknihy připraví Správa NP Šumava.

Pro zlepšení kvality vod: Podpora výzkumu na odstranění zbytků léčiv z vody

Foto: @motorolka/Fotky&Foto

Stále více sledovanou problematikou v oblasti ochrany životního prostředí je znečištění vod mikroskopickými zbytky chemických látek různého typu, tzv. mikropolutanty. Kontaminace vod zbytky antibiotik či hormonů je prokázána, standardní technologie v obecních čistírnách si s nimi však neumí poradit. Dotační výzva Trondheim, financovaná Norskými fondy, se proto zaměřila na podporu inovativních technologií, které dokážou zbavit vodu toxických látek již v čistírnách odpadních vod nebo v areálech zdravotnických zařízení.

Z projektových záměrů jich uspělo šest, které obdrží podporu ve výši 77,13 milionu korun. Výzkumníci Vysokého učení technické v Brně budou moci provést validační testování pokročilých oxidačních procesů na čistírně odpadních vod v Blansku

a v areálu Výzkumného ústavu veterinárního lékařství v Brně. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava vyzkouší ve spolupráci se Slovenskou technickou univerzitou v Bratislavě inovativní sorbenty na bázi uhlíku k dočišťování odpadních vod.

Malým obcím: Další DČOV jako efektivní řešení čištění odpadních vod

Foto: archiv SFZP ČR

Dořešit čištění odpadních vod v lokalitách, kde se napojení na centrální čistírnu nevyplatí, budou nyní moci v dalších šesti obcích. MŽP jim na výstavbu soustav domovních čistíren posílá 26 milionů korun. Do instalace čistíren tak budou moci pustit v Úhercích na Lounsku, Petrově u Blanska či Rácovicích na Třebíčsku.

O dotace na soustavy domovních čistíren mohou obce stále žádat. „Výzva vyhlášená v Národním programu Životní prostředí je průběžná. Žádosti hodnotíme postupně a plánujeme je přijímat až do prosince příštího roku. Může se však stát, že určená alokace 300 milionů korun bude vyčerpána dříve, proto by zájemci neměli s žádostí odolat,“ říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad žádosti posuzuje a vyplácí dotace.

Ministryně potvrdila i čtvrtmilionové příspěvky čtyřem žadatelům na zajištění ekologických výukových programů pro děti školního a předškolního věku.

Třináct krajů včetně hlavního města Prahy bude moci zpracovat v souladu s novou legislativou krajské plány pro zvládání sucha a nedostatku vody. Podpora byla schválena i několika projektům na nové zdroje pitné vody či územní studie krajiny. Tyto výzvy jsou v Národním programu Životní prostředí stále otevřeny. ●

► Balíček Fit for 55 může přispět ke snížení závislosti na ruské ropě a plynu

Ministři životního prostředí členských států EU se shodli, že balíček Fit for 55 může být klíčem pro posílení energetické nezávislosti celé Unie.

Na zasedání Rady pro životní prostředí diskutovali také o novém systému obchodování s emisními povolenkami v silniční dopravě a sektoru budov a o tom, jak zajistit, aby opatření neměla sociální dopady na nejchudší skupiny obyvatel. Českou delegaci vedla ministryně životního prostředí Anna Hubáčková.

Ministři se vrátili k diskusi o balíčku legislativních návrhů Fit for 55, jehož cílem je snížit v EU do roku 2030 emise skleníkových plynů nejméně o 55 %. Jedním z navržených opatření je vytvořit nový systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS) pro sektor budov a silniční dopravy, což by ale

mohlo mít významné sociální dopady. Francouzské předsednictví se proto rozhodlo zaměřit diskusi právě na tento aspekt, konkrétně na Sociální klimatický fond, který by měl uvedené dopady zmírnit.

„Chápu, že pro splnění klimatických cílů k roku 2030 bude potřeba snižovat emise nejen v průmyslu, ale i v silniční dopravě a sektoru budov. Návrh Komise navíc diskutujeme v době nebyvalého růstu cen za energii. Musíme proto využít všechna opatření, aby tyto změny nedopadly na zranitelné skupiny obyvatel. Jednou z možností by měl být i navrhovaný Sociální klimatický fond,“ vysvětluje ministryně Hubáčková.

Ministři životního prostředí se také shodli na společné pozici členských států EU k nařízení o bateriích a odpadních bateriích. Návrh byl předložen v prosinci 2020. Jeho cílem je zvýšit environmentální udržitelnost baterií v celém životním cyklu, zejména v souvislosti s očekávaným rozvojem elektromobility.

„Podařilo se schválit pozici Rady pro jednání s Evropským parlamentem. Díky návrhu nového nařízení bychom měli zvýšit celkové využívání vzácných materiálů z odpadních baterií a začít důsledně recyk-

lovat všechny baterie, od těch nejmenších až po baterie v elektromobilech,“ dodává ministryně Anna Hubáčková.

Výsledný kompromis podpořila i Česká republika. Francouzské předsednictví tak může v nadcházejících týdnech zahájit vyjednávání s Evropským parlamentem.

Na programu jednání byla i diskuze ohledně legislativního návrhu, který by měl upravovat dovoz a vývoz produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů. Ministři diskutovali o rozsahu návrhu a shodli se na potřebě jasně nastavit definice základních pojmů.

Ministryně Hubáčková využila cestu do Bruselu i k dalším jednáním, a to i s ohledem na blížící se české předsednictví v Radě EU. Zúčastnila se jednání se zástupci nevládních organizací (tzv. Green Ten Meeting), setkala se i s českými poslanci Evropského parlamentu a absolvovala setkání s komisařem pro životní prostředí Virginijusem Sinkeviciusem a také se svými protějšky z Francie, Švédska, Německa, Nizozemska, Slovenska a Bulharska. ●

► Posilování digitalizace v odpadovém hospodářství

Od konce roku 2020 platí nová právní úprava odpadového hospodářství. Pro novou éru odpadového hospodářství je nezbytné zajistit dostatečnou informační podporu.

MŽP proto začalo již vloni realizovat přípravu nového informačního systému odpadového hospodářství – ISOH2.

Stávající ISOH, fungující již více než patnáct let, není schopen dále poskytnout oporu pro novou legislativu z důvodů technologických, architektonických i uživatelských. Rovněž je nutné spojit doposud oddělené části, které se do původního systému postupně doplňovaly, a přidat části nové. Kromě toho musí být nový systém do budoucna schopen reagovat na požadavky odpadových předpisů, kterých bude nepochybně přibývat.

„Nový informační systém odpadového hospodářství bude skutečně komplexní systém, který sjednotí existující oddělené agendy, ale bude obsahovat nové funkcionality, které požaduje nová legislativa. Zvýšená pozornost se bude věnovat možnosti zpracování dat do podoby nejruznějších analýz a reportů. Díky propojení doposud oddělených agend předpokládáme i zlepšení přehledu o fungování odpadového sektoru v Česku,“ uvádí ředitel odboru odpadů Jan Maršák.

Dále nový systém zajistí:

- snazší reporting a analýzu dat,
- integraci se systémy Evropské unie,
- jednotný nástroj pro komunikaci s externími subjekty,

- sjednocení procesů při správě a provozu systému,
- zajištění souladu s principy eGovernmentu,
- digitalizaci procesů souvisejících s výkonem agendy odpadového hospodářství,
- soulad s požadavky kybernetické bezpečnosti.

Ministerstvo životního prostředí vypsal otevírací veřejnou zakázku s podrobnou technickou specifikací. Vyhrála ji společnost Solitea.

Solitea patří mezi velké evropské dodavatele ICT řešení. Mezi projekty realizovanými pro naši státní správu je například informační systém pro dozorovou činnost v zemědělství, systém správního řízení pro Český telekomunikační úřad, e-recept pro Státní ústav pro kontrolu léčiv či informační systém pro Celní správu.

„Zavázali jsme se dokončit nový systém do roku 2023. Už nyní máme prováděcí projekt včetně legislativní analýzy a do konce února by měla být schválena celá globální specifikace, tedy technická, procesní a funkční specifikace systému. Paralelně běží některé dílčí vývoje. Vše tedy jde podle

plánu,“ říká Dušan Bartoš, ředitel divize Solitey.

Odborné informace o novém ISOH2

ISOH2 bude rozsáhlý agendový informační systém daný legislativou (zákon o odpadech, zákon o výrobcích s ukončenou životností, zákon o obalech, zákon o jednorázových plastech, prováděcí předpisy, evropská legislativa). Celé řešení se staví na technologii .NET 5.0, což je nejnovější .NET framework z dílny Microsoftu (dříve též označován jako .NET Core). Tento framework umožňuje jednotně konstruovat webové aplikace, aplikace pro běh na pozadí (Windows service) či poskytovat webové služby (REST i SOAP). Systém aplikace bude splňovat požadavky na bezpečnost, která je definována pomocí OWASP TOP 10.

Součástí projektu budou integrace se systémy zadavatele, systémy eGovernmentu a systémy třetích stran. Návrh a implementace systému je v souladu s architektonickým rámcem TOGAF (The Open Group Architecture Framework). ●

▶ Ministerstva zemědělství a životního prostředí **prohlubují spolupráci na ekologických tématech**

Protierozní vyhláška a náhrady újmy za zemědělské hospodaření byly hlavními tématy společné porady vedení obou resortů.

V loňském roce začala platit protierozní vyhláška, která má za cíl ochránit zemědělskou půdu před vodní erozí. Ta u nás ohrožuje až 60 % cenné zemědělské půdy. „Chceme větší posílení ochrany půdy před erozí. Společně jsme se dohodli na převedení protierozní kalkulačky na Ministerstvo životního prostředí. Myslíme na komfort zemědělců, aby našli všechny potřebné informace snadno a bez potíží na jednom místě,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Ministři se také dohodli na nutnosti nové vyhlášky o náhradách pro zemědělce za škody způsobené vlky. „Problematické péče o vlka, ale i o další chráněné druhy se v posledních letech věnujeme systematicky. Nyní je nutné vyhlášku novelizovat, protože je zastaralá a neodpovídá dnešní situaci. Chceme rovněž zjednodušit administrace žádostí, protože v současnosti je zbytečně složitá,“ uvedla ministryně životního prostředí Anna Hubáčková.

Ministerstvo zemědělství (MZe) podporuje návrh Ministerstva životního prostředí (MŽP) na zřízení dvou nových národních parků, a to národního parku Křivoklátsko a národního parku Soutok na soutoku Moravy a Dyje. Stát-

Foto: ©Sergiciev/Fotky©Foto

ní podnik Lesy České republiky, kterého se případná změna dotýká, je připraven poskytnout pomoc a součinnost při přípravě.

Ministryně životního prostředí a ministr zemědělství se sešli na MZe, kde se také domluvili, že společné porady jsou vhodnou formou k výměně názorů a že je budou pravidelně opakovat. „Společných témat mezi našimi resorty je mnoho. S paní ministryně máme jasné vize, které chceme naplňovat, to bez spolupráce obou resortů nejde,“ řekl ministr Nekula.

Dalšími tématy porady byla agrofotovoltaika, novela vodního zákona, příprava vodního díla Skalička nebo potravinové banky. ●

▶ **Obce postižené tornádem** mohou nově žádat dotaci také na odstranění dřevní hmoty

Ministryně Anna Hubáčková podepsala aktualizaci výzvy Národního programu Životní prostředí na obnovu infrastruktury po tornádu určenou pro obce zasažené pohromou dne 24. června 2021.

Obce mohou nyní žádat mimo jiné také dotaci na odstranění materiálů, které nespádají do klasifikace odpadu jako třeba dřevní hmota. Obce získají také více času pro podání své žádosti. Termín je prodloužen do 31. května 2022. Rovněž je prodloužena doba pro fyzickou realizaci až do 31. prosince 2023. Změny se týkají také vyúčtování dotace, a to nejen prodloužením termínu, ale i odečtem případných příjmů z prodeje odpadního materiálu. ●

▶ Češi vysázeli za tři roky **dva miliony stromů**

V Česku se podařilo zmapovat více než dva miliony stromů vysázených mimo les, na 5,5 tisíce výsadbách se podílelo 58 073 dobrovolníků. Oznámila to Nadace Partnerství, která koordinuje výsadbovou iniciativu Sázíme budoucnost.

Jejím hlavním cílem je podpořit výsadbu deseti milionů stromů, a to mimo les, soukromě i veřejné výsadby evidují organizátoři na www.sazimebudoucnost.cz od roku 2019. Nové výsadby přibývají také do celoevropské mapy, kde Česko díky tuzemské iniciativě výrazně převyšuje sousední státy.

Počet nových stromů v krajině a ve městech tak za tři roky narostl více než 3,5násobně. „Nejčastěji lidé sázejí listnaté druhy, věvodí duby, lípy a javory. V top 10 jsou i dva jehličňany (borovice

Foto: archiv SFZP ČR

a modřín) a z ovocných stromů třešň,“ komentuje Jaroslava Šmerdová z Nadace Partnerství, vedoucí iniciativy Sázíme budoucnost.

Celkem proběhlo 5 502 výsadeb, nejaktivnější jsou sazeči ve Středočeském a Jiho-

moravském kraji. „Nejvíce Češi sázeli aleje, celkem během 2 323 akcí. Oblíbené jsou také solitérní výsadby. Nejaktivnější sazeči jsou města a obce, které uspořádaly 2 429 výsadbových akcí, na obecní akce došlo také nejvíce dobrovolníků, celkem přes 23 tisíc. Následují veřejné instituce s 1 145 akcemi, dále pak spolky a neziskovky s 798 akcemi,“ doplňuje Šmerdová.

„Za tři roky partnerství a podpory Ministerstva životního prostředí jsme iniciativě Sázíme budoucnost nepřetržitě přispívali ze tří našich dotačních programů, díky tomu v krajině a sídlech již roste nebo brzy poroste na 233 000 dřevin a stromů, včetně zeleně na obnovu obcí postižených tornádem. Samozřejmě jsme připraveni na novou sezónu, v tuto chvíli máme nachystaných 60 milionů korun na další výsadby, a pokud se bude dařit a bude zájem, alokaci jako vždy navýšíme,“ zdůrazňuje ministryně životního prostředí Anna Hubáčková.

Nadace Partnerství v Brně ocenila Zlatým rýčem také nejúspěšnější sazeče loňského roku. Těmi se v kategorii obcí stala vesnice Lipina na Olomoucku, v kategorii zemědělců Kokořův sad, mezi spolky a občany zvítězil ČSOP Studénka, mezi školami ZŠ a MŠ Hluboké Mašůvky na Znojemsku, u veřejných institucí bodoval Státní pozemkový úřad a v kategorii firem společnost Náborař. ●

► Projekt Jedna příroda vstupuje do čtvrtého roku

Díky projektu Jedna příroda se v roce 2021 podařilo zajistit vhodné podmínky pro evropsky chráněné druhy a vybraná přírodní stanoviště v evropsky chráněných územích České republiky, provést o nich více než 1 900 záznamů či zvýšit povědomí o ekosystémových službách u více než padesáti odborníků z různých institucí.

Projekt se tak úspěšně dostává do své druhé fáze, opět nabitý řadou různorodých aktivit, jakými jsou mimo jiné pokračování v managementových opatřeních včetně inovativního managementu (pařezení a lesní pastva) nebo výroba dokumentárního snímku o ekosystémových službách.

„Jsem velmi potěšen, že se za loňský rok podařilo na ploše 848 hektarů v různých koutech republiky provést stovky vhodných a potřebných opatření v celkové hodnotě 19,3 milionu korun. Navíc se podařilo využít systém prioritizace, který definuje potřeby konkrétních evropsky chráněných druhů rostlin a živočichů či nároky vybraných přírodních stanovišť,“ komentuje úspěšné zajištění péče v 84 evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech Pavel Pešout, člen Řídicího výboru projektu a ředitel Sekce ochrany přírody a krajiny AOPK ČR, která provádění opatření koordinovala.

K téměř 1 500 různým opatřením patří například sečení travních porostů, likvidace náletových dřevin, těžba dřeva, obnova zaniklých či budování nových tůň a mokřadů. Nejrozsáhlejší opatření se prováděla v evropsky významné lokalitě Doupovské hory, kde Vojenské lesy a statky ČR, s. p., zajistily mimo jiné prořezávky jehličnatých a listnatých stromů, drátěné oplocení a instalaci trvalé individuální ochrany ze dřeva, dále obnovily či vybudovaly tůně a mokřady či zajistily pastvu ovcí a koní.

Pracovníci Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a externí odborníci díky pro-

KONIKLEC VELIKÝ

jektu Monitoring vybraných druhů rostlin a živočichů provedli na dva tisíce nových záznamů o evropsky významných druzích v ptačích oblastech a evropsky významných lokalitách, jako jsou například svinutec tenký či strakapoud bělohřbetý. Údaje jsou zahrnuty do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP).

Výzkumníci z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i., a z Centra pro otázky životního prostředí informovali na online seminářích zástupce státní správy, státních podniků, místní samosprávy, zájmových svazů, akademického sektoru a nevládních neziskových organizací o konceptu ekosystémových služeb. Bě-

hem diskusí tak od účastníků semináře zjišťovali, co očekávají od plánovaného hodnocení vybraných ekosystémových služeb či jaké bariéry naopak vnímají při budoucím využití výsledků takového hodnocení v jejich organizaci.

Projekt Jedna příroda zastřešuje mnoho různorodých aktivit, mezi něž patří vzdělávání pracovníků ochrany přírody. Jedním z jeho důležitých témat je komunikace s vlastníky a uživateli pozemků nacházejících se v chráněných územích, bez jejichž spolupráce se při péči o lokality neobejdeme. Byla proto vydána i metodika Osvědčené komunikační postupy v ochraně přírody. Připravuje se rovněž rozsáhlá analýza finančních zdrojů poskytovaných různými subjekty na podporu zajištění ochrany přírody včetně evropské soustavy Natura 2000.

U příležitosti vstupu do druhé fáze projektu Jedna příroda (Integrovaného projektu LIFE pro soustavu Natura 2000 v České republice financovaného programem LIFE) vydáváme třetí číslo projektového zpravodaje Novinky, kde se mimo jiné uvádějí výsledky dotazníkového šetření zpracovaného pro zmíněnou analýzu finančních zdrojů či informace o aktualizaci Konsolidované vrstvy ekosystémových služeb, tedy mapové vrstvě, která zobrazuje jednotlivé typy ekosystémů, jejich rozlohu a rozmístění na našem území. ●

VÝSADBA STROMŮ

Občané Litomyšle a okolních obcí se mohou snadněji a rychleji zbavovat nepotřebných věcí. V březnu tam po letech příprav oficiálně otevřeli rozšířený sběrný dvůr na Mařákové ulici.

LITOMYŠL: ROZŠÍŘENÝ SBĚRNÝ DVŮR UŽ SLOUŽÍ VEŘEJNOSTI

Foto: archiv města Litomyšl

Nový dvůr se nachází jen několik set metrů od původního objektu. Od něj se nový prostor odlišuje nejenom kapacitou, ale hlavně nájezdovou rampou, zastřešeným skladem i komfortním zázemím pro zaměstnance. S výstavbou Litomyšl začala na počátku roku 2021, k dokončení stavebních prací došlo na konci téhož roku, od té doby se řešilo stěhování vybavení a další provozní záležitosti. Správcem areálu bude společnost LIKO Svitavy.

„Za vybudování město zaplatilo 19 milionů korun, přičemž 16 milionů jsme získali z dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR. Z jeho otevření máme s kolegy velkou radost, protože kapacita starého sběrného dvora již nestačila a nyní je téměř dvojnásobná. Rozšířený areál disponuje nejenom více velkoobjemovými kontejnery, kterých je celkem 28, ale pojme i o 1 400 tun odpadu více. Celková roční kapacita sběrného dvora je tak plánována na 2 700 tun. Do budoucna ještě v areálu uvažujeme o vytvoření re-use centra. Do něj by občané mohli dávat věci, které by pak mohly posloužit ostatním, neskončily by tedy v recyklačních střediscích, ale zpět u lidí,“ uvedl starosta Daniel Brýdl. I re-use centra jsou podporována z dotačních programů.

Naším cílem bylo občanům celého mikroregionu poskytnout lepší možnost, jak se zbavit odpadu a recyklovat ho. Zda se nám to podaří, ukáže čas...

Projekt na rozšíření sběrného dvora město připravovalo od roku 2015. „Naším cílem bylo občanům celého mikroregionu poskytnout lepší možnost, jak se zbavit odpadu a recyklovat ho. Zda se nám to podaří, ukáže čas, ale osobně jsem přesvědčen, že změna k lepšímu je patrná již na první pohled. Veřejnost nejspíš nejvíce ocení novou rampu, ze které mohou shazovat odpad přímo z kufrů či vozíků do kontejnerů. Už nebudou muset nic zvedat do výšky, složité manévrovat na malém prostoru a hledat volné místo. Nutno podotknout, že odložení odpadu ve sběrném dvoře je kromě několika výjimek, například sutí z rekonstrukcí, naprosto zdarma. Je to tedy nejenom ekologické, ale i ekonomicky výhodné,“ popisuje pluky rozšířeného sběrného dvora místostarosta Radomil Kašpar.

Od lepenky po železo

Nový areál je vybaven kontejnery na znečištěné obaly, absorpční činidla, azbestový odpad, asfaltovou lepenku, stavební suť, trávu, větve, kompost, papír, plast, sklo, železo, pneumatiky, dřevo, chlazení, velké spotřebiče a televize. I nadále bude před jeho branou nonstop umístěn kontejner na bioodpad. Na jednom místě se tak občané mohou zbavit drtivé většiny věcí, které doma již nechtějí či které dosloužily.

„Nová podoba sběrného dvora přinese kvalitativní posun i z hlediska přesnějšího a efektivnějšího odbavení zákazníka při příjmu odpadu. Sběrný dvůr je osazen kvalitní rozměrnou vahou, která přímým a evidováním odpadu podstatně ulehčí. Moderní provoz přinese přehlednější pohyb zákazníků po areálu i jejich přístup k shromažďovacím prostředkům. Novinkou je zavážovací vozidlo, díky kterému bude možné regulovat počet obsluhovaných zákazníků uvnitř areálu. Sběrný dvůr bude v budoucích letech spoluutvářet moderní tvář města. Prostorný areál umožní také snadno reagovat i na požadavky, které v rámci vývoje odpadového hospodářství v budoucnosti mož-

ná vystanou,“ dodává ředitel LIKO Svitavy Josef Gestinger. Před korunakrizí zaměstnanci sběrného dvora za rok zpracovali průměrně 1400 tun odpadu. ●

O OBCI

Město Litomyšl leží ve východní části Pardubického kraje na pomezí Čech a Moravy. Žije v něm přes deset tisíc obyvatel. První písemná zmínka o Litomyšli se vztahuje již k roku 981 a pochází z Kosmovy kroniky české, kdy měl na litomyšlském návrší stát strážní hrad střežící panství Slavníkovců a nedaleko procházející obchodní cestu evropského významu – tzv. Trstěnickou stezku. Také proto se o Litomyšli hovoří jako o městě s tisíciletou historií. V roce 1344 zde Karel IV. založil biskupství. I tyto události a postupná správa města Kostky z Postupic, Pernštejnů, posléze rody Trauttmansdorffů, Valdštejnů-Varternberků a naposledy Thurn-Taxisů přinášely městu nebyvalý rozkvět a užitek. V devatenáctém století město sice ztrácelo na významu z hlediska obchodního, nicméně se stále více stávalo centrem společenského dění, školství, vzdělanosti a umění. V zámeckém pivovaru se narodil budoucí zakladatel české národní hudby skladatel Bedřich Smetana. Litomyšl však stále zůstává mimořádně významným městem regionu a její jedinečnost, půvab, historie i bohatý současný život, památky i moderní architektura přitahují pozornost turistů a návštěvníků doslova z celého světa.

► Norské fondy: Realizace může začít, šest inovativních projektů si rozdělí 77 milionů korun z výzvy Trondheim

Foto: ©kurgu128.mail.ru/Fotky&Foto

V dubnu minulého roku zahájil Státní fond životního prostředí ČR příjem projektových námětů do dvoukolové výzvy Trondheim. **Alokace 93,6 milionu korun, připravená z programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu, byla určena na realizaci projektů, jejichž cílem je snížení znečištění povrchových vod zbytky léčiv.**

Z prvního kola výzvy postoupilo k dalšímu hodnocení dvanáct projektů, z nichž šest bylo doporučeno k podpoře. Úspěšní žadatelé mohou začít s realizací svých aktivit.

„Ze strany žadatelů jsme zaznamenali velký zájem o téma znečištění vod zbytky farmak. V prvním kole výzvy jsme obdrželi čtrnáct projektových námětů, ze kterých se během procesu hodnocení vyprofilovalo sedm projektů doporučených k podpoře. Během hodnocení jsme byli informováni, že jeden z žadatelů je z provozních důvodů bohužel nucen odstoupit. Finanční prostředky však nezůstanou nevyužity. Naším záměrem je přesunout zbývající částku do výzvy Rago, kde je alokace nedostatečná. Tento krok nám umožní podpořit další dva projekty zaměřené na inovace v ochraně ekosystémů,“ shrnuje výsledky výzvy Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Finanční prostředky ve výzvě Trondheim poputují například Vysokému učení technickému v Brně, kde budou v provozu čistíren odpadních vod testovat snižování koncentrací léčiv pomocí oxidačních procesů, či Vysoké škole báňské, která připraví poloprovozní čisticí jednotku pro čištnou odpadních vod v Příbrami. Na nový stupeň čištění se zaměří také ve městě Moravský Beroun, které díky projektu Agrovýzkumu Rapotín, s. r. o., získá nový stupeň čištění odpadních vod. Ten je pro tuto lokalitu obzvláště důležitý, protože recipient přečištěné vody se nachází na území ochranného vodohospodářského pásma, ve kterém jsou přítomny prameny minerální vody.

Realizace projektů tentokrát nebude poslední fází výzvy: „Téma znečištění povrchových vod zbytky léčiv považujeme za velmi důležité. Výsledky našich projektů bychom proto v budoucnu chtěli představit na odborné konferenci, která bude připravena pod záštitou programu Norských fondů a především jejich Bilaterálního fondu. Na možnosti konání závěrečné mezinárodní konference jsme obdrželi pozitivní reakce z donorského státu i ze strany českých institucí, které se věnují tématu znečištění vod,“ popisuje Petr Valdman plány na prezentaci projektů. Samotná realizace projektů má mezinárodní přesah, mezi partnery patří například Norský institut pro výzkum vody či Slovenská technická univerzita v Bratislavě.

Unikátní projekt společnosti Pražské vodovody a kanalizace a pražské Thomayerovy nemocnice

Mezi podpořené žadatele patří také jedna z největších pražských nemocnic, která uspěla ve spolupráci se společností Pražské vodovody a kanalizace se svou žádostí a bude realizovat

Norway
grants

#czenvironment

největší z projektů této výzvy. Podpora se týká unikátního čištění specifických nemocničních odpadních vod přímo u jejich zdroje. Tyto vody mohou mít nejen infekční charakter, ale jsou také velmi zatíženy mikropolutanty, především farmaky, která nejsou stávajícími technologiemi na běžných čistírnách odpadních vod odstraňována. Takové látky se pak mohou dostávat do povrchových vod a negativně ovlivňovat i další složky životního prostředí. Odstraňování zbytků léčiv z odpadních vod je rovněž jedním z klíčových nástrojů v předcházení vzniku antibiotické rezistence bakterií.

„V rámci projektu bude v areálu Thomayerovy nemocnice postaveno nové zařízení na čištění nemocničních odpadních vod sestávající z různých technologií, které umožňují odstraňování uvedených znečišťujících látek. Naši odborníci budou sledovat a vyhodnocovat jejich účinnost a technologii procesu čištění dále optimalizovat. Optimalizované a ověřené technologie chceme v budoucnu nabídnout i ostatním nemocnicím,“ sdělil ředitel Pražských vodovodů a kanalizací Petr Mrkos.

„Hlavním cílem projektu je ochrana zdrojů pitné vody. Jsme hrdí na to, že naše nemocnice je průkopníkem v tak významném projektu“ doplňuje ředitel Fakultní Thomayerovy nemocnice doc. MUDr. Zdeněk Beneš, CSc. ●

Výsledky našich projektů bychom v budoucnu chtěli představit na odborné konferenci, která bude připravena pod záštitou programu Norských fondů a především jejich Bilaterálního fondu.

V ptačím parku Kosteliska se pase uherský stepní skot

S péčí o ptačí park Kosteliska České společnosti ornitologické (ČSO) pomáhají čtyři krávy uherského stepního skotu.

Mohutní přežvýkavci byli do parku u Dubňan na Hodonínsku dovezeni ze slovenské lokality Ostrovik. Péče je podpořena z Norských fondů, konkrétně z výzvy Rondane.

Spásáním a rozdupáváním luk přispějí k tomu, aby se na lokalitě dařilo ptákům a dalším živočichům i vzácným rostlinám. Uherský stepní skot významně zefektivní péči o přírodně cenné území v nivě říčky Kyjovky. „Spásáním vytvoří skvělé podmínky například pro dudky chocholaté, konipasy luční nebo bekasiny otavní,“ říká Gašpar Čamlík, jednatel Jihomoravské pobočky ČSO, která ptačí park Kosteliska spravuje.

Krávy na Kosteliskách jsou z ptačí oblasti Senianske rybníky. I díky pastvě uherského stepního skotu je tato východoslovenská lokalita rájem pro ptactvo. Ornitologové tu spočítali už téměř 300 druhů ptáků. „Uherský stepní skot jsme na Senianske rybníky dovezli v roce 2014 z Maďarska, kde je toto plemeno původní. Ukázalo se, že spásání luk velkým dobytčím je neefektivnější a trvale udržitelný nástroj pro péči o chráněná území, který nelze nahradit žádnou mechanizací.

Krávy jsou u nás celoročně na pastvě a skvěle zvládají náročné podmínky, jako jsou jarní záplavy, množství komárů, horko a sucho a mrazivá kontinentální zima. Nepotřebují téměř žádnou veterinární péči a skvěle se hodí do polodivokého chovu. A navíc jsou krásné a majestátní,“ říká Matej Repel ze Slovenské ornitologické společnosti, která v ptačí oblasti Senianske rybníky vlastní a díky projektu LIFE IPOSEN spravuje 95 hektarů luk.

Díky pastvě přibude vzácných druhů. Nejenom ptačích

V ptačím parku Kosteliska se bude uherský stepní skot pásat celoročně. „Kosteliska se stávají druhým ptačím parkem po Josefovských loukách, kde pastvu velkých kopytníků zavádíme. Pást se bude na 8,5 hektaru. Z vlastních i zahraničních zkušeností víme, že příroda zareaguje velice rychle, vzácné druhy budou čím dál častější a Kosteliska budou ještě atraktivnější pro návštěvníky,“ sděluje Zdeněk Vermouzek, ředitel ČSO.

Ptačí park Kosteliska vzniká u Dubňan na Hodonínsku od roku 2020. Prolíná se tu mozaika vodních ploch, rákosin, luk, lesíků, ale také suchých písčín. Pastva uherského stepního skotu je pouze jednou z tradičních metod hospodaření, které pomohou v obno-

vě a péči o Kosteliska. Díky tříletému grantu z Norských fondů je možné uskutečnit celou řadu efektivních opatření. „Mozaiková seč v kombinaci s pastvou podpoří například konipasy luční a bekasiny otavní. Vyřezáním náletových dřevin dojde k osvětlení zastíněných tůň, čímž podpoříme črky modré a lžičáky pestré, ale také žáby kuňku obecnou či ropuchu obecnou. Plánovaných opatření je celá řada a těžit z nich budou nejenom ptáci, ale i obojživelníci, hmyz a další živočichové a rostliny,“ říká Čamlík.

Na Kosteliskách jsme spočítali už 170 druhů ptáků

V roce 2019 bylo území v nivě říčky Kyjovky neprostupnou džunglí zarostlou invazními druhy rostlin. V roce 2020 ornitologové začali kosením, vyřezáváním dřevin a pastvou ovcí vytvářet vhodné podmínky pro mokřadní, vodní i luční ptáky. „V ptačím parku jsme spočítali už 170 druhů ptáků. Věříme, že díky pastvě uherského stepního skotu a dalším opatřením počet ještě poroste,“ sděluje Čamlík.

Z vzácných druhů lze aktuálně na Kosteliskách pozorovat jeřáby popelavé či orlovce říční, objevil se kolpík bílý, zpívají již skřivani lesní. V okolí i přímo na Kosteliskách se vyskytují tisíce severských hus včetně bernešky rudokrké. Husy velké již obsazují hnízdiště.

Prioritními druhy jsou na Kosteliskách ptáci, ale cílem je vytvářet vhodné podmínky i pro další vzácné druhy rostlin a živočichů.

Zveme na Vítání ptačího zpěvu 7. května

Ornitologové nyní plánují akce a exkurze pro veřejnost, např. Vítání ptačího zpěvu v sobotu 7. května 2022. Pokračovat budou i výkupy dalších pozemků, především z darů od veřejnosti. ●

Norské fondy pomáhají vzácným obyvatelům lesů

Kupsova skála u Vlašimi je jednou ze „soukromých rezervací“ Českého svazu ochránců přírody (ČSOP) a také jednou z lokalit, které pomáhají Norské fondy. Právě nyní zde kvetou lýkovce, jedny z prvních poslů jara.

Kupsova skála se nachází jihozápadně od Vlašimi. Jedná se o skalnatý ostroh se zbytkem přírodě blízkého lesního porostu. Kromě keříků lýkovce, velmi vonného jedovatého keře, který právě nyní kvete a kterého zde najdeme nejvíce na celém Podblanicku, zde v dalších týdnech a měsících můžeme spatřit celou přehlídku typické hájové květeny, od sasaneček a jaterníků přes prvosenky a pitulníky až po méně známé rostliny, jako je třeba pižmovka mošusová či velmi dekorativní tráva strdivka nicí. Z živočichů zde můžeme pozorovat

například okáče metlicového, perleťovce fialkového, ještěrku obecnou či užovku obojkovou. Svým charakterem je Kupsova skála v okolí jedinečná, proto pozemky v letech 2005–2011 postupně vykoupil v rámci své kampaně Místo pro přírodu Český svaz ochránců přírody a nyní o ni pečují tak, aby byla i nadále domovem co nejpestřejšího spektra rostlin a živočichů.

Kupsova skála není „pralesem“. Jde o lokalitu po staletí ovlivňovanou člověkem (mimo jiné se zde v minulosti těžil kámen) a pro zachování její přírodní hodnoty je po-

třeba v různých citlivých zásazích pokračovat. Lesní porost je potřeba občas prosvětlit, neboť nejcennější druhy včetně lýkovce jsou zde světlomilné. Kvůli nedostatečnému přirozenému zmlazení je potřeba dosazovat duby, aby byl les věkově co nejrozmanitější a současně aby velké stromy měly i v budoucnu své následníky. A mladé stromky, ať již vysazené, či samovolně vyrostlé, je nutné ochránit před okusem zvěří. Právě s tímto již od loňského roku pomáhají Norské fondy. Již byly provedeny první výřezy, na letošní rok jsou plánovány dosadby a zajištění ochrany.

Kupsova skála je jednou z lokalit zařazených do projektu Podpora biodiverzity lesních lokalit prostřednictvím pozemkových spolků, podpořeného grantem z Norských fondů. Vedle Kupsovy skály pomáhá tento projekt ještě „pralesu“ Jehliště na Voticku a Jindřišskému údolí na Jindřichohradecku. ●

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

<p>Zelená stuha Ukončení příjmu žádostí: 1. 4. 2025 Alokace: 21 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 1/2022 je určena pro obce oceněné titulem „Zelená stuha“ a „Zelená stuha ČR“. Ty si mohou požádat o dotaci na zeleň, obnovu a budování cest, rekonstrukce drobných stavebních objektů a další projekty jako například revitalizace vodních toků a ploch či environmentální vzdělávání. Maximální výše podpory na jeden projekt je až 100 % z celkových způsobilých výdajů.</p>
<p>Emise ze stacionárních zdrojů Ukončení příjmu žádostí: 15. 1. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 30 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 14/2021 přispěje ke snížení emisí těžkých kovů a pachových látek ze stacionárních zdrojů průmyslových a dalších provozů. Cílem podpory je omezit negativní dopady na kvalitu ovzduší a lidské zdraví a míru obtěžování obyvatelstva zápachem. Za peníze z dotace je možné pořídit technologie vedoucí ke snížení emisí vybraných těžkých kovů – olova, arsenu, kadmia, niklu a rtuti – a technologie vedoucí ke snížení emisí pachových látek.</p>
<p>Pakt starostů a primátorů pro klima a energii Ukončení příjmu žádostí: 8. 8. 2022, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 10 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 13/2021 je určena na projekty iniciativy Pakt starostů a primátorů pro klima a energii, jednotliví žadatelé mohou získat až 2 miliony korun. Prostředky umožní zpracovat akční plány pro udržitelnou energii a klima či uspořádat akce pro veřejnost na aktuální témata jako energetická efektivita, využití obnovitelných zdrojů energie či odolnost vůči změně klimatu.</p>
<p>Energetické úspory veřejných budov Ukončení příjmu žádostí: 30. 9. 2022 Alokace: 3 285 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 12/2021 rozděluje prostředky, které jsou určeny vlastníkům veřejných budov na provedení energeticky úsporné renovace pomocí kombinace zateplení obálky budovy včetně výměny oken, řízeného větrání se zpětným získáváním tepla, vnějších pohyblivých stínících prvků a účinných technologií snižujících spotřebu energie či zajišťujících efektivní výrobu elektřiny a tepla, přednostně s využitím obnovitelných zdrojů energie. Výzva je primárně určena pro projekty 146. výzvy Operačního programu Životní prostředí nepodpořené z důvodu nedostatečné alokace prostředků, nicméně je možné podat i zcela nový projekt. Výzva je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy.</p>
<p>Odstranění černých skládek Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2022 Alokace: 50 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 11/2021 je určena pro obce s rozšířenou působností, které mají na svém území černé skládky, tedy nezákonně soustředěný odpad odložený mimo místa k tomu určená. Minimální částka určená pro jeden projekt je 50 tisíc korun, maximální 0,5 milionu korun.</p>
<p>Hospodaření s vodou v obcích Ukončení příjmu žádostí: 31. 8. 2022, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 1 754 000 000 korun</p>	<p>Výzva č. 10/2021 se zaměřuje na finanční podporu efektivního hospodaření se srážkovou vodou na zastavěném území obcí a protipovodňových opatření se širokým využitím přírodně blízkých prvků. Finance jsou poskytnuty z Národního plánu obnovy. Dotaci je možné získat například na vsakovací a retenční zařízení, akumulární nádrže na zachytávání srážkových vod, propustné zpevněné povrchy nebo zelené střechy. Výzva je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy.</p>
<p>Zdroje vody Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 450 milionů korun</p>	<p>Výzva č. 9/2021 pokračuje v podpoře realizace nových nebo regenerace/intenzifikace stávajících zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Dotaci je možné získat i na realizaci nových nebo zkapacitnění stávajících přivaděčů pitné vody, včetně instalace nezbytné technologie a napojení na stávající vodovod, či na vytvoření nového veřejně přístupného odběrného místa pitné vody tam, kde není vodovod realizován. Žadatelé mohou být obce, dobrovolné svazky obcí, obchodní společnosti či zájmová sdružení právnických osob ovládaná z více než 50 % obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty.</p>

<p>Výkup pozemků ve zvláště chráněných územích</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace</p> <p>Alokace: 95 500 000 korun</p>	<p>Výzva č. 8/2021 navazuje na předchozí podobné výzvy a umožňuje zlepšení podmínek pro praktickou péči o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a podporu biodiverzity v nich. Státní vlastnictví pozemků umožní správám národních parků a Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR realizaci vhodného managementu dle schválených plánů péče nebo zásad péče. Oprávněnými žadateli jsou správy národních parků a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.</p>
<p>Domovní čistírny odpadních vod</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace</p> <p>Alokace: 300 000 000 korun</p>	<p>Výzva č. 7/2021 je zaměřena na podporu realizace soustav individuálních čistíren odpadních vod v podobě DČOV do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel pro budovy využívané k trvalému rodinnému bydlení (zejména rodinné a bytové domy) a pro budovy ve vlastnictví dané obce v oblastech, kde není z technického či ekonomického hlediska možné připojit nemovitosti ke stokové síti zakončené ČOV.</p>
<p>Výsadba stromů – grantové schéma</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace</p> <p>Alokace: 150 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 5/2021 je zaměřena na podporu výsadby stromů prostřednictvím grantů erudovaným nestátním neziskovým organizacím a místním akčním skupinám. Cílem je podpořit co největší počet výsadeb stromů v terénu paralelně s realizací projektů podpořených v rámci výzvy č. 4/2021, urychlení administrace a znásobení zdrojů financování prostřednictvím zapojení soukromých prostředků. Žádat mohou nestátní neziskové organizace s prokazatelnou zkušeností s poskytováním podpory na výsadbu stromů a místní akční skupiny (MAS).</p>
<p>Výsadba stromů – individuální projekty</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace</p> <p>Alokace: 200 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 4/2021 cílí na zlepšení životního prostředí v obcích a jejich okolí prostřednictvím podpory individuálních projektů a zapojení veřejnosti. Jejím cílem je přispět ke zlepšení kvality veřejného prostoru a ovzduší, k vyrovnání teplotních extrémů a zadržování vody. Předmětem podpory je výsadba stanovištně vhodných druhů listnatých stromů na veřejně přístupných místech, případně v uzavřených vnitroblocích bytových domů využívaných ke komunitnímu setkávání. Žádat mohou subjekty s prokazatelným vztahem k místu realizace projektu s výjimkou politických stran a hnutí.</p>
<p>Územní studie krajiny</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace</p> <p>Alokace: 35 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 14/2016 nabízí obcím kofinancování ve výši 10 procent na projekty územních studií krajiny podpořených z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Podmínkou získání dotace je vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v IROPu, konkrétně v prioritní ose 3 operačního programu, určené na územní studie krajiny. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností.</p>

▶ Harmonogram výzev OPŽP na rok 2022

V letošním roce plánujeme vyhlásit osmnáct výzev k podávání žádostí o dotaci z OPŽP 2021–2027. Půjde o první výzvy již v novém programovém období. Pro žadatele v nich bude připraveno více než 35 miliard korun.

Harmonogram obsahuje výzvy, které by se měly vyhlášovat po schválení nové etapy programu Evropskou komisí. K tomu by mělo dojít přibližně v polovině roku. „Výzvy jsme připraveni vyhlásit prakticky ihned po schválení programu Evropskou komisí, aby obce, města a další žadatelé mohli co nejdříve začít čerpat peníze na své ekologické projekty,“ říká ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman.

Výzvy se v první fázi zaměří na širokou škálu projektů od podpory obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor ve veřejném sektoru přes velmi žádanou vý-

stavbu čistíren odpadních vod, kanalizací a vodovodů až po opatření podporující sběr, svoz a materiálové využití odpadů. Prostředky půjdou i na snižování a monitoring znečištění ovzduší či rekultivace kontaminovaných ekosystémů a starých skládek.

Později se přidá podpora projektů, které přispějí k adaptaci krajiny na změnu klimatu a klimatické extrémů (sucho, povodně, sesuvy), pomohou s udržitelným hospodařením s vodou nebo s předcházením vzniku odpadů (kompostéry, re-use centra, potravinové banky).

Více na následující dvoustraně.

INDIKATIVNÍ HARMONOGRAM VÝZEV V OPERAČNÍM PROGRAMU

IDENTIFIKACE OBLASTI PODPORY					
Číslo a název specifického cíle	Číslo výzvy	Číslo a název opatření			
	1.1	Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů	x	1.1.2	Snížení energetické náročnosti/zvýšení účinnosti technologických procesů
			x	1.1.3	Výstavba nových veřejných budov, které budou splňovat parametry pro pasivní nebo plusové budovy
	1.2	Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici	x	1.2.1	Výstavba a rekonstrukce obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy
		001	1.2.3	Výměna nevyhovujících spalovacích zdrojů na tuhá paliva a pořízování domovních předávacích stanic	
	1.3	Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám	x	1.3.6, 1.3.7	Opatření 1.3.6 a 1.3.7
			x	1.3.9	Podpora preventivních opatření proti povodním a suchu, zejména budování, rozšíření, zkvalitnění a obnova monitorovacích, předpovědních, hlásných, výstražných a varovných systémů; zpracování digitálních povodňových plánů, zpracování analýzy odtokových poměrů
			x	1.3.11	Monitoring a rebilance dlouhodobě využitelných zdrojů podzemních vod pro obce v krystaliniku Českého masivu
			x	1.3.12	Obnova stability svahů, stabilizace a sanace extrémních svahových nestabilit vzniklých v důsledku přírodních jevů
			x	1.3.13	Investice do modernizace vzdělávacích environmentálních center zaměřených na změnu klimatu
			x	1.3.14	Prevence a řízení antropogenních rizik
	1.4	Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou	x	1.4.1	Dobudování a výstavba čistíren odpadních vod; dobudování a výstavba kanalizace
				1.4.4	Výstavba a modernizace vodovodních přivaděčů a vodovodních řadů; výstavba úpraven vody; výstavba, intenzifikace nebo revitalizace stávajících vodních zdrojů
			x	1.4.1, 1.4.2, 1.4.3	Opatření 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3
				1.4.4, 1.4.5	Opatření 1.4.4, 1.4.5
			x	1.4.1, 1.4.2, 1.4.3	Opatření 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3
	1.5	Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje	x	1.5.1 - 1.5.4	Opatření 1.5.1-1.5.4
			x	1.5.5, 1.5.7, 1.5.8	Opatření 1.5.5, 1.5.7, 1.5.8
			x	1.5.6, 1.5.9, 1.5.10, 1.5.11	Opatření 1.5.6, 1.5.9, 1.5.10, 1.5.11
			x	1.6.8	Náhrada nebo rekonstrukce stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší včetně realizace dodatečných technologií a změny technologických postupů
	1.6	Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění	x	1.6.9, 1.6.10	Pořízení a modernizace systémů pro posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů a pořízení a modernizace systémů pro archivaci a zpracování údajů o znečišťování ovzduší / pořízení a náhrada monitorovacích systémů pro kontinuální měření emisí znečišťujících látek včetně pořízení on-line systémů k jejich prezentaci
			x	1.6.12	Odstranění rizik kontaminace ohrožující lidské zdraví, vodní zdroje nebo ekosystémy a rekultivace starých skládek

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2021-2027 NA ROK 2022* (k 30. březnu 2022)

ZACÍLENÍ VÝZVY	ZÁKLADNÍ PLÁNOVANÉ ÚDAJE O VÝZVĚ		
Upřesnění zacílení výzvy	Druh výzvy	Plánované datum vyhlášení výzvy	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
Energetické úspory ve veřejné infrastruktuře (zvláště gastro a průmyslový provoz ve zdravotnictví, školství a sociálních službách)	průběžná	07/22	05/23
Výstavba nových veřejných budov	průběžná	07/22	05/23
Využití obnovitelných zdrojů energie v budovách a veřejné infrastruktuře	průběžná	07/22	05/23
Výměna kotlů pro nízkopříjmové domácnosti	průběžná	02/22	06/22
Realizace přírodě blízkých protipovodňových opatření a opatření zaměřených na nakládání se srážkovými vodami	průběžná	09/22	10/23
Realizace monitorovacích, předpovědních, hlásných, výstražných a varovných systémů; zpracování digitálních povodňových plánů	průběžná	11/22	04/23
Vrtné hydrogeologické průzkumy, analýzy; bilance zásob podzemní vody	průběžná	07/22	08/22
Stabilizování a sanace svahových nestabilit a skalních řícení atd.	průběžná	11/22	05/23
	kolová	09/22	01/23
	průběžná	11/22	11/23
Výstavba centrální ČOV (popř. decentralizované ČOV) a výstavba/dostavba kanalizace za účelem napojení nových obyvatel na kanalizaci	průběžná	07/22	02/23
Výstavby/dostavby vodovodu v lokalitách, kde neexistuje zásobování pitnou vodou z veřejného vodovodu			
Výstavba centrální ČOV (popř. decentralizované ČOV), intenzifikace ČOV a výstavba/dostavba kanalizace; retenční nádrže a odlehčení na jednotné kanalizaci	kolová	07/22	10/22
Výstavba/dostavba vodovodů, zdroje vody, výstavba a intenzifikace úpraven pitné vody			
Výstavba centrální ČOV (popř. decentralizované ČOV), intenzifikace ČOV a výstavba/dostavba kanalizace; retenční nádrže a odlehčení na jednotné kanalizaci	kolová	11/22	02/23
Výstavba/dostavba vodovodů, zdroje vody, výstavba a intenzifikace úpraven pitné vody			
Kompostéry; re-use centra; potravinové banky; vratné nádoby a obaly	průběžná	10/22	10/23
Sběr a svoz odpadů; nakládání s čistírenskými kaly; materiálové využití odpadů	průběžná	07/22	10/23
Třídění a dotřídování odpadů; energetické využívání odpadů; chemická recyklace; nakládání s nebezpečnými odpady	kolová	07/22	12/22
S ohledem na množství technických řešení a různorodost řešených zařízení nelze poskytnout úplný výčet podporovaných aktivit	průběžná	07/22	07/23
S ohledem na množství technických řešení a různorodost řešených zařízení nelze poskytnout úplný výčet podporovaných aktivit	průběžná	07/22	07/23
	kolová	07/22	10/22

* Tento indikativní harmonogram může být dále upravován, včetně doplnění dalších výzev, změn alokací a termínů. Výzvy v oblasti ochrany přírody, krajiny a biodiverzity nejsou v harmonogramu zatím uvedeny.

Foto: archiv SFŽP ČR

Pavel Jaška

► PŘÍRODNÍ REZERVACI U SEDMI RYBNÍKŮ SE DÍKY DOTACI Z OPŽP DOSTALO POTŘEBNÉ PÉČE

Přírodní rezervace U Sedmi rybníků leží nedaleko Františkových Lázní. Pro svou výjimečnost je toto území nejen přírodní rezervací, ale také evropsky významnou lokalitou soustavy Natura 2000. **Agentura ochrany přírody a krajiny ČR rezervaci revitalizovala, aby tu zůstaly zachovány zdejší významné na vodu vázané druhy rostlin a živočichů a jejich společenstev a byl ochráněn potoční luh a lesní porosty v povodí Vonšovského potoka.**

Přírodní rezervace U Sedmi rybníků leží v nadmořské výšce 480–490 metrů nedaleko Františkových Lázní. Jde o historickou soustavu rybníků, která byla původně tvořena sedmi rybníky, z nichž se jich do dnešní doby dochovalo jen pět. Rybníční soustava byla v posledních letech v havarijním stavu. Rybníky byly zanesené sedimentem, zarostlé orobincem a nadměrně zastíněné břehovými porosty, rozšiřoval se tu bolševník velkolepý.

„Hráze rybníků byly zcela či zčásti poničené a kvůli tomu byly některé rybníky skoro bez vody,“ popisuje Miloš Holub z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), který byl garantem projektu. „Pokud by nedošlo k revitalizaci, hrozil by zánik celého cenného mokřadního ekosystému,“ dodává. „Postupem času by bez člověka zanikla celá rybníční soustava.“

V letech 2019–2020 byla proto provedena kompletní obnova pěti historických vodních nádrží a na místě obou zaniklých rybníků byl obnoven mokřad. Byly opraveny hráze a odbahněny rybníky, opraveny funkční objekty a průtočná zařízení a v zátopě byl vymodelován litorál. Poté byly zlikvidovány invazní druhy, především bolševník, a aby se vodní

plochy proslunily, byla vykácena část dřevin na březích. Součástí projektu bylo i vybudování tůní nezamrzné hloubky a zpevnění přístupových cest a přístupu k rybníku.

„Šlo o jeden z nejrozsáhlejších realizovaných projektů na podporu a zlepšení stavu mokřadních ekosystémů rybníků v Karlovarském kraji,“ říká Jindřich Horáček z AOPK ČR, ředitel Správy CHKO Slavkovský les. „Byla obnovena soustava čtyř stávajících zaměřujících se rybníků a jednoho několik let vypuštěného rybníka a také opravena dvě průtočná zařízení mezi jednotlivými rybníky. Navíc bylo nutné ještě zpevnit přístupové cesty a zhotovit vstupy k některým prakticky již zneprístupněným rybníkům,“ vypo-

čítává. „Takže ač chráněné území nese název U sedmi rybníků, reálně je jich jen pět,“ připomíná dnešní realitu rezervace.

„Uskutečnění tohoto velkého projektu předcházela naše mnoholetá snaha a cílená příprava podkladů pro získání finančních prostředků k revitalizaci lokality,“ popisuje Miloš Holub cestu, která k uskutečnění projektu vedla. V květnu 2019 pak byla zahájena vlastní revitalizace přírodní rezervace z OPŽP, oblast podpory 4.1, k zajištění příznivého stavu předmětu ochrany národně významných chráněných území. „Kromě mnohého dalšího by nebyla možná také bez vstřícnosti všech partnerů a vlastníků pozemků,“

Přírodní rezervace U Sedmi rybníků je velmi klidné a málo známé místo s relativně malou turistickou návštěvností. Soustavu rybníků obklopují louky a lesy a stala se tak ostrovem klidu pro chráněné druhy zde žijících živočichů.

PROJEKT V ČÍSLECH

Celkové způsobilé výdaje
6 084 493 Kč

Příspěvek EU
6 084 493 Kč

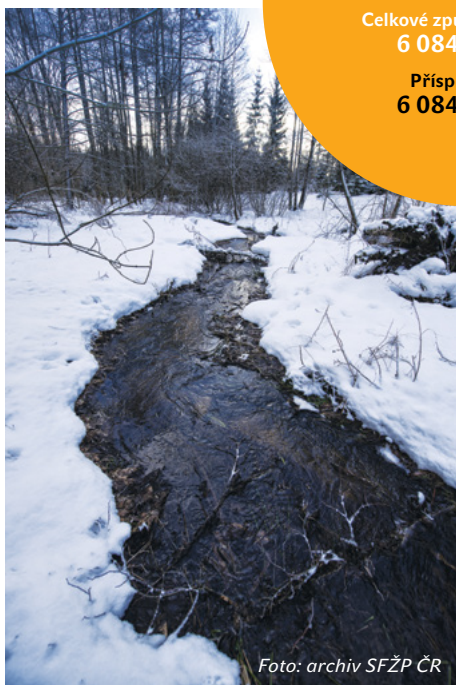

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

podotýká. „Práce byly dokončeny v létě roku 2020,“ upřesňuje. „Evropské dotace do tohoto chráněného území, které je zařazeno rovněž mezi evropsky významné lokality, podpořily zachování domova pro našeho největšího, vodního draka, čolka velkého,“ připomíná.

Rezervace je domovem vzácných rostlinných i živočišných druhů

V přírodní rezervaci U Sedmi rybníků se vyskytují mnohé zvláště chráněné druhy vázané na vodní prostředí. „Trvalé zamokření vyhovuje vachtě trojlístě, růžkatci potopenému a jedné z našich orchidejí – prstnatci májovému. Domov tu mají různé druhy vodních ptáků, například potápka malá nebo kopřivka obecná. V tůňkách a rybnících se nejčastěji můžeme setkat se vzácnými skokany krátkonohými, ostronosými a zelenými, dále s rosníčkou zelenou, blatnicí skvrnitou a ropuchou obecnou. Vzácností je také výskyt všech druhů čolků žijících na území Čech – čolka horského, obecného a velkého,“ přibližuje Miloš Holub obyvatele západočeského mokřadního systému.

„Populace místních obojživelníků zareagovaly na obnovu životního prostoru prakticky okamžitě. Pozitivní zpětnou vazbou je pravidelně prováděný monitoring těchto vodních živočichů. Nejvíce nás těší, že dokonce i čolek velký hned v roce 2020 nově vytvořené vodní plochy osídlil,“ pochvaluje si Miloš Holub a dodává: „Pokud na lokalitu přijdete ze slunečného dne, přivítá vás množství pestrobarevných váček a dalšího roztočivého vodního hmyzu v čele se silně ohroženou vážkou jasnokvrnnou.“

Specifiky těchto rybníků pro vznik různých přírodních stanovišť a podporu druhové rozmanitosti jsou například ponechané pařezy pokácených stromů přímo ve vodní ploše, široké a mělké litorální pásmo s vodní vegetací, hromady větví na okrajích rybníků a další. „Rybníky v přírodní rezervaci budou obhospodářovány jen do té míry, aby sloužily jako životní prostor právě pro nejohroženější druhy vázané na vodu a mokřady,“ uvádí Jindřich Horáček.

REZERVACE V DOBĚ PŘED REVITALIZACÍ

V devatenáctém století zde bylo opravdu vybudováno sedm rybníků pospojovaných kanály. Na dvou zaniklých jsou v současnosti cenné mokřady. Lokalita je chráněna jako přírodní rezervace a zahrnuje pět rybníků (Hliněný, Prostřední, Prázdňá, Velký Vydýmač a Malý Vydýmač) v údolí Vonšovského potoka mezi Františkovými Lázněmi a Skalnou. O samotnou přírodní rezervaci nyní pečuje Krajský úřad Karlovarského kraje. Zdejšímu území hrozilo před revitalizací významné snížení biologické rozmanitosti z důvodů degradace přírodních stanovišť a zarůstání vodních ploch, což je fatální zejména s ohledem na výskyt zvláště chráněných druhů vázaných na vodní prostředí. Jde kupříkladu o vodní ptactvo jako potápka malá či kopřivka obecná nebo o celou řadu obojživelníků jako trojice čolků (horský, obecný i velký), blatnice skvrnitá, ropucha obecná, rosníčka zelená a skokani krátkonohý, ostronosý a zelený. Roste zde také chráněná květina, z níž lze jmenovat vachtu trojlístou, prstnatec májový nebo klíkvu bahenní.

Barbora Miklová Maršálková

Barbora Miklová Maršálková

Foto: archiv SFŽP ČR

Barbora Miklová Maršálková

Z historické soustavy původně sedmi rybníků se jich v přírodní rezervaci U Sedmi rybníků zachovalo pouze pět a ty byly v posledních letech před revitalizací v havarijním stavu. Zaniklé dva rybníky jsou v současnosti v terénu patrné jen díky torzům náspů hrází.

SVĚTOVÝ DEN MOKŘADŮ SE TÝKÁ I PŘÍRODNÍ REZERVACE U SEDMI RYBNÍKŮ

Světový den mokřadů se slaví každoročně 2. února. Tento den připomíná podpis mezinárodní úmluvy na ochranu mokřadů v íránském Ramsaru v roce 1971, takzvané Ramsarské úmluvy.

Česko je jedním ze 171 států, které tuto úmluvu, potvrzující mezinárodní význam mokřadů coby především biotopů vodního ptactva, dodržují. Ta členským zemím ukládá povinnost vyhlásit in svém území alespoň jeden mokřad mezinárodního významu. Ten by měl svými přírodními hodnotami splňovat mezinárodně schválená kritéria. Stát se taktéž zavazuje ke zvýšené péči o tato území a k jejich ochraně. V Česku je zapsáno čtrnáct takových mokřadů. Mezi prvními byly například Šumavská rašeliniště, Třeboňské rybníky, Krkonošská rašeliniště či Mokřady dolního Podolí.

Mnoho mokřadů bylo v minulosti poškozeno, odvodněno, nebo dokonce zničeno a nyní patří k nejohroženějším místům ve světě i u nás. Aby se podařilo vodu do krajiny vrátit, je důležité mokřady obnovovat a zároveň různými dalšími způsoby podporovat její zadržování v krajině. Revitalizace přírodní rezervace U Sedmi rybníků nedaleko Františkových lázní, kde se na místě dvou zaniklých rybníků nacházejí cenné mokřadní ekosystémy, byla právě jednou z takových akcí.

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Za revitalizaci přírodní rezervace U Sedmi rybníků získala AOPK ČR ocenění Vodohospodářská stavba roku 2020. Soutěž vyhlašuje Svaz vodního hospodářství ČR ve spolupráci se Sdružením oboru vodovodů a kanalizací ČR pod záštitou ministrů zemědělství a životního prostředí.

Ocenění je dokladem, že se projekt povedl

AOPK ČR získala za revitalizaci přírodní rezervace ocenění Vodohospodářská stavba roku 2020. „Vnímáme to jako důkaz, že se to celé opravdu povedlo,“ říká Miloš Holub. „Díky našemu proaktivnímu přístupu se o akci v dobrém psalo v několika denících napříč republikou a za celou dobu nepřišla žádná stížnost na stavbu ani na nezbytné kácení stromů, takže předpokládáme, že veřejnost tuto revitalizaci hodnotí stejně pozitivně jako my,“ míní.

„Samotné nás dost překvapilo, že v průběhu celé akce nedošlo k žádné nepředvídané komplikaci, která by ji jakkoli zdržela nebo ohrozila,“ hodnotí průběh realizace projektu Barbora Miksová Maršálková z AOPK ČR. „Nejvíce starostí nám dělalo vypořádat se ve fázi projektové přípravy s komplikacemi ohledně pozemků potřebných k realizaci. Jinak vše ostatní od předání staveniště až po vydání kolaudačního rozhodnutí proběhlo opravdu dle plánů. Jak asi většina z nás ví, jeden

z nejdůležitějších aspektů úspěšnosti takto velkých a náročných akcí jsou lidé, se kterými spolupracujete či jednáte. A my měli to obrovské štěstí, že všichni tyto lidé rozuměli své práci, byli schopní, rozumní, nekonzfliktní a ještě k tomu byli milí a ochotní. Možná hlavně díky tomu se celá akce povedla na výbornou,“ dodává.

S výsledkem projektu jsou spokojeni všichni – ti, kdo se podíleli na jeho realizaci, i ti, kteří v blízkosti rezervace žijí. „Náčerpání energií a sbírání houby sem chodí převážně obyvatelé okolních vesnic. Dá se předpokládat, že díky vzniku nových vodních ploch sem budou v létě mířit i lidé toužící po příjemném osvětlení, a my doufáme, že se k místu budou chovat s respektem a úctou,“ věří Miloš Holub. I ohlasy místní veřejnosti na projekt jsou tedy veskrze pozitivní.

AOPK ČR spravuje desítky nádrží

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR má ve své péči 152 rybníků, jejichž celko-

vá výměra je 3,5 tisíce hektarů. Je druhým největším správcem vodních nádrží v Česku. „Pečujeme nejen o bezpečnost těchto vodních děl, ale především o zdejší pestrá vodní a mokřadní společenstva. Operační program Životní prostředí je pro nás významným zdrojem financí, drobnější akce financujeme také z národních programů v gesci Ministerstva životního prostředí,“ říká Barbora Miksová Maršálková.

Z dalších nedávno realizovaných akcí lze namátkou jmenovat opatření k ochraně mokřadních systémů rybníků Loch a Velká Kamenice v CHKO Žďárské vrchy, revitalizaci EVL Kochánovické rybníky a PR Maršálka či obnovu Vrboveckého rybníka.

„Z Operačního programu Životní prostředí ale nefinancujeme jen akce, které souvisejí s vodním režimem v krajině. Pro další programové období chystáme celou řadu dalších projektů,“ uzavírá B. Maršálková. ●

Káva se SFŽP ČR

aneb co nového chystáme pro obce a města

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Dotazy z webinářů

Státní fond životního prostředí ČR v lednu připravil sérii webinářů pro žadatele o dotace. Webináře nabídly v koncentrované podobě nejdůležitější informace napříč všemi dotačními programy SFŽP ČR. Pro velký zájem Fond zveřejnil na svých webových stránkách záznamy těchto webinářů, stáhnout si můžete také prezentace. Níže uvádíme výběr z odpovědí na dotazy účastníků probírané v závěru každého setkání.

VODOHOSPODÁŘSKÁ INFRASTRUKTURA

Bude možné realizovat projekty v oblasti VHI prostřednictvím integrovaných nástrojů?

Pro projekty VHI se v OPŽP 2021+ s využitím nástrojů ITI nepočítá, projekty budou podporovány v rámci běžných výzev. (ITI strategie jsou jejich nositeli připravovány pro projekty SC 1.1, 1.2, 1.3 a 1.5.)

Zpracováváme projekt na rozšíření obecního vodovodu do další místní části (nová stavba), součástí je také rozšíření vodojemu a kapacity úpravní. Podpora tedy bude odstupňována (vodovod 70%, úpravna jen 30%)? Je nutno projekt rozdělit na dvě samostatné části se samostatným rozpočtem?

Ano, bude odlišná míra podpory na výstavbu vodovodu (70%) a na intenzifikaci úpravní vody (30%), náklady je určité nutné v rozpočtu stavby rozdělit. To platí i pro společné (všeobecné) položky. Předpokládáme, že bude možné podat jednu společnou žádost prostřednictvím IS MS2021+ (ISKP) a podpora bude určena poměrově.

Jaké je aktuální čerpání výzvy č. 9/2021 na zdroje pitné vody?

Disponibilní alokace je přibližně rovna alokaci vyhlášené výzvy, první žádosti jsou ve schvalovacím procesu.

Plánuje se nějaká výzva na opravu či rekonstrukci dešťové kanalizace v majetku obce?

Nikoliv, na výstavbu ani rekonstrukci dešťové kanalizace není v rámci OPŽP plánováno vyhlášení výzvy.

Dokončujeme PD na vodovod pro celou obec. Jaký vliv na získání dotace bude mít procentní počet skutečně připojených nemovitostí v obci, například kdyby se do jednoho roku připojilo méně než 80% domů. Bude to nějak podmíněno ve smlouvě o dotaci?

Počet obyvatel (řešený projektem) napojených na vodovod je údaj, který vstupuje do hodnocení žádosti. Tento údaj (počet obyvatel napojených na vodovod) se pak promítne do právního aktu o poskytnutí dotace. Je třeba, aby bylo k termínu naplnění účelu dotace této hodnoty dosaženo. V podmínkách poskytnutí dotace se toleruje, pokud je hodnota dosažena alespoň na 80%; je-li plnění nižší, pak dochází ke krácení dotace.

Bude pro projekty na hospodaření s dešťovou vodou vydána nějaká metodika na stanovení objemu retenčních podzemních nádrží dešťové vody?

Ano, pro OPŽP bude zpracována metodika dimenzování akumulčních nádrží, která bude k dispozici nejpozději s vyhlášením první výzvy zaměřené na nakládání se srážkovými vodami.

V minulosti byla v rámci akce Z vybudována kanalizace. V současnosti se plánuje rekonstrukce silnice II. třídy nad ní. Podmínkou je oprava stávající kanalizace. Doporučujete kanalizace raději zrušit a podpořit dotovanou novou výstavbu?

Projekt náhrady stávající kanalizace kanalizací novou by nebyl podpořen, ve své podstatě se jedná o náhradu/rekonstrukci stávající kanalizace, projekt by neměl žádný přínos. Řešení je na investorovi, jaká varianta by byla z technického a ekonomického hlediska vhodnější.

Jsmo vlastníkem a provozovatelem vodovodu. Plánujeme dobudování sítě zaokružováním, propojením nové větve přiváděče s koncem rozvodu. Máme možnost o dotaci žádat?

Na základě daných údajů nelze jednoznačně odpovědět a problematiku posoudit. Podpořený projekt musí mít vždy přínos, buď projektem dojde k napojení nových obyvatel na vodovod, nebo se zvýší množství dodávané pitné vody v případě, že je aktuální nedostatek pitné vody v lokalitě. Nelze podpořit projekt, který by pouze optimalizoval provozní situaci. Doporučujeme konzultovat konkrétní projekt.

Vodovod – budou jako uznatelné i odbočky z hlavního řádu k přípojkám na veřejném prostranství v majetku obce?

Ano, výdaje na připojení jednotlivých nemovitostí lze zahrnout do předmětu pod-

pory, pro tyto části předmětu podpory platí všechny podmínky poskytnutí dotace.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Bude podporováno vybudování biodegradčních ploch (žadatel obchodní společnost) za účelem zbavení nebezpečných vlastností stavebního odpadu? Budou pro tyto projekty nějaké specifické podmínky, například omezení dalšího využití výstupu?

Ne, s takovým typem projektů pro příští období nepočítáme.

Je možné v rámci materiálového využití odpadů pořídit nakladač či štěpkač pro firmy?

Ano, za předpokladu, že toto vybavení bude v souladu s účelem projektu.

Podporujete předcházení vzniku BRKO, ale obce je musí jako odpad dále sbírat. Nebylo by možné uvažovat při zajištění možnosti předcházení vzniku zrušit povinný sběr?

Odpověď MŽP, Odbor odpadového hospodářství:

Umožnění odkládání biologicky rozložitelných odpadů občanům je jednou z důležitých součástí systému nakládání s odpady obcí, a to z důvodu, že umožňuje občanům v případě potřeby zde odkládat biologicky rozložitelné odpady i nad rámec jejich využití domácích kompostérů. Systém odděleného sběru BRKO tak představuje možnost pro občany, kteří kompostéry vůbec nevyužívají nebo v nich část vyprodukovaných bioodpadů nevyužijí.

Bude vyhlášena výzva na pořízení sběrných nádob do obcí?

Ano, takováto výzva by měla být vyhlášena v rámci prvních výzev OPŽP 2021-2027, tzn. během druhého čtvrtletí letošního roku.

Mám dotaz na časovou způsobilost realizačních výdajů. Budou jako způsobilé výdaje uznány i ty, které byly vynaloženy před podáním žádosti o podporu, například když město zakoupí nádoby na separovaný odpad v březnu a žádost bude podána během dubna?

V případě projektů mimo veřejnou podporu, což jsou i projekty pořízení nádob na separovaný odpad, je možné do způsobilých nákladů zahrnout i náklady, které byly proplaceny / vznikly před podáním žádosti (ne dříve než 1. ledna 2021). Podmínkou je, že projekt jako celek musí být ukončen až po podání žádosti.

Chtěl bych se zeptat na možnost odstranění černých skládek. ORP „může“ odstranit odpad z pozemku, ale nemusí. Je nějaká vymahatelnost? Když se na dlouholetou (min. třicet let) černou skládku upozorní, nebude to mít konsekvence, tedy kromě vyzvání k odstranění také případné udělení pokuty či následná vymahatelnost ze strany ORP

na odstranění v naší režii coby vlastníka pozemku?

Vymahatelnost není, zákon dává ORP možnost odpad odklidit, nejedná se o povinnost. Oznámení černé skládky nemá mít za následek uložení pokuty, ale odstranění skládky ve spolupráci ORP s vlastníkem pozemku.

Máme připraven projekt i stavební povolení na sběrný dvůr v obci. Kdy asi bude výzva vyhlášena? Coje k žádosti třeba doložit?

Počítá se pro stanovení výše podpory v rámci kapacity i suť, sklo, železo nebo bioodpad?

Výzva pro podporu projektů výstavby sběrných dvůrů by měla být vyhlášena v rámci prvních výzev OPŽP 2021-2027, tzn. nejspíše na začátku druhého pololetí letošního roku. Povinnými přílohami budou doporučující stanovisko místně příslušného krajského úřadu, analýza potenciálu produkce odpadů, územní rozhodnutí, technická zpráva s technickým popisem (z projektové dokumentace), situace a rámcový rozpočet. Do kapacity nebude moci být započítána suť.

Neuvažujete u výzvy 11/2021 rozšíření okruhu žadatelů na obce obecně, nikoliv jen ORP? Mohlo by tak dojít ke zvýšení zájmu o dotaci.

Zatím o tomto neuvažujeme, ale v případě přetrvávajícího nezájmu o podávání projektů do této výzvy zvážíme všechny možnosti včetně této. Problém je v tom, že zákonná opora pro odstranění odpadů platí pouze pro ORP, nikoli pro obce obecně.

Ještě bych se zeptala na možnost čerpání dotace pro ORP. Zabýval se někdo tím, z čeho ORP zaplatí těch zbývajících 20%? On je to docela problém, protože ORP nemá vlastní peníze.

Zákon o odpadech umožňuje odstranění odpadu z černých skládek, otázku financování však neřeší. Pokud ORP nemá za tímto účelem žádné prostředky, doporučujeme se obrátit s žádostí o kofinancování projektů na vlastníky pozemků, na kterých se černé skládky nachází.

Pro společenské a kulturní akce v obci plánujeme pořízení vratných kelímků. Může tato věc v rámci SC 1.5.4 fungovat jako samostatný projekt? Je stanovena nějaká spodní hranice nákladů?

Ano, může. Minimální výše způsobilých realizačních výdajů projektu bude stanovena na 500 tis. Kč (bez DPH).

Lze dvanáct let uzavřený objekt bývalé základní školy považovat za brownfield? Pokud ano, co bude považováno za způsobilé výdaje, pokud bychom chtěli objekt rekonstruovat na byty?

Na tuto otázku je bez znalosti lokality těžké odpovědět. Doporučujeme projekt individuálně konzultovat s ředitelem Odboru odpadového hospodářství SFŽP ČR.

Bude podporován vznik re-use centra v rámci sběrného dvora např. vhodnou úpravou místnosti, topení, regály apod., případně lze toto zkombinovat s pořízením vratných obalů pro účely města?

Ano, je to možné včetně uvedených kombinací.

Co se týče svozové techniky a její podpory, čím budou muset být svozová vozidla vybavena? Budou podporována překladiště odpadu?

Podporována budou pouze vozidla specificky upravená pro svoz separovaných složek odpadů dle vyhlášené výzvy a předloženého projektu. Vozidla mohou být vybavena veškerým potřebným vybavením (natahováky, váhy, čtečky čipů atd.).

S podporou překladišť není v rámci OPŽP počítáno.

Mám dotaz ke spoluúčasti ve výši 20%. Kdo je uhradit? V případě, že se na ORP sejde více žádostí od spádových obcí, není možné „doplatek“ (být pouze ve výši 20%) hradit za všechny obce. Dále prosím o doplnění podmínky 10 h). Jak má ORP zajistit udržitelnost projektu po dobu pěti let v případě že se jedná o projekt ve spádové obci?

Pokud ORP nemá za zajištění spoluúčasti dostatečné prostředky, je možné požádat o zajištění kofinancování projektů vlastníky pozemků, na kterých se černé skládky nachází.

K otázce udržitelnosti: Doporučujeme nějakým způsobem zajistit místo, ze kterého byl odstraněn odpad, aby nedocházelo k opakovanému nezákonnému navážení odpadu. Je možno použít osvětové tabule, fotopasti, případně místo upravit jako odpočinkovou lokalitu s posezením, osázet ho dřevinami apod.

V rámci podpory re-use centra bychom chtěli pořídit lodní kontejner na sběrný dvůr, kam by mohli lidé odnést nepotřebné věci, které může ještě někdo další využít, hlavně nábytek, dětské oblečení, kola, koloběžky, kočárky apod. Bude podmínkou v podpoře vybírat za tyto věci nějaký poplatek? Chtěli bychom to provozovat zdarma.

Ano, takovýto záměr je plně způsobilý. Veškerý vstup materiálů, které se nemají stát odpadem, se kterým bude v rámci projektu nakládáno, musí být od občanů přebírán bezúplatně.

Pokud má obec černou skládku na svém vlastním pozemku, je též možné žádat o dotaci na likvidaci černých skládek?

Ano, pokud se jedná o obec s rozšířenou působností. Pokud se o takovou obec nejedná, je třeba postupovat ve spolupráci s ORP.

Záznamy z webinářů
Káva se SFŽP ČR jsou ke stažení
na www.sfzp.cz

Foto: archiv SFŽP ČR

Podkopná Lhota: Regenerace vrtu

V obci Podkopná Lhota nechali provést regeneraci vrtu PL-1-98 včetně instalace nové čerpací techniky. Díky tomu se zlepšilo zásobování obyvatelstva pitnou vodou v odpovídající kvalitě.

Podoblast podpory: 1.6.A – Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody

Název projektu: Regenerace vrtu PL-1-98

Kraj: Zlínský

Okres: Zlín

Příjemce podpory: obec Podkopná Lhota

Ukončení projektu: srpen 2021

Celkové způsobilé výdaje
366 622 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
235 635 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Polkovice: Školní zahrada

Vybudování nové zahrady v přírodním stylu podpořilo variabilitu využití prvků v rámci environmentálních vzdělávacích aktivit. Díky nově pořízeným prvkům a technickému vybavení zahrady se navíc prodloužil čas, který děti tráví venku na zahradě během celého roku.

Podoblast podpory: 6.1 – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Název projektu: Přírodní zahrada u MŠ Polkovice

Kraj: Olomoucký

Okres: Přerov

Příjemce podpory: obec Polkovice

Ukončení projektu: říjen 2020

Celkové způsobilé výdaje
495 547 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
421 214 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Zlonice: Výsadba stromů

Městys Zlonice nechal vysadit 83 listnatých stromů, které přispějí ke zlepšení životního prostředí a kvality ovzduší. Úředníci a dělníci zasadili konkrétně 21 javorů, 21 dubů, 21 olší a 20 lip.

Podoblast podpory: 5.4 – Zlepšení funkčního stavu zeleně ve městech a obcích

Název projektu: Přírodní park Zlonice – výsadba stromů

Kraj: Středočeský

Okres: Kladno

Příjemce podpory: městys Zlonice

Ukončení projektu: říjen 2021

Celkové způsobilé výdaje
249 555 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
249 555 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Zvánovice: Nové stromy

Ve Zvánovicích vysadili 26 listnatých stromů, které přispějí ke zlepšení životního prostředí a kvality ovzduší. Okrasné stromy zdobí nově šest lokalit.

Podoblast podpory: 5.4 – Zlepšení funkčního stavu zeleně ve městech a obcích

Název projektu: Výsadba stromů Zvánovice

Kraj: Středočeský

Okres: Praha-východ

Příjemce podpory: obec Zvánovice

Ukončení projektu: listopad 2021

Celkové způsobilé výdaje
167 000 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
167 000 Kč

Rudíkov: Čistírna odpadních vod

Nová mechanicko-biologická čistírna odpadních vod nahradila dosavadní kořenovou ČOV, která již nevyhovovala kapacitně a neměla dostatečnou účinnost čištění. Projekt zabezpečil patřičné kapacity a zlepšil účinnost čistírny.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.1 – Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod

Název projektu: ČOV Rudíkov
Kraj: Vysočina
Okres: Třebíč
Příjemce podpory: obec Rudíkov
Ukončení projektu: 4. 6. 2019

Celkové způsobilé výdaje
17 286 320 Kč

Příspěvek EU
11 020 029 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Kuřim: Odprášení slévárny

Projekt spočívá v identifikaci míst problematických z hlediska vzniku a uvolňování jemných prachových částic, které se převážně formou fugitivních emisí dostávají do vnějšího ovzduší. Tato místa jsou účinněji odsávána, čímž dochází ke snížení emisí a snížení vlivu výroby litiny na životní prostředí.

Prioritní osa 2, specifický cíl 2.2 – Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Název projektu: Snížení prašnosti ve Slévárně Kuřim, a. s.
Kraj: Jihomoravský
Okres: Brno-venkov
Příjemce podpory: Slévárna Kuřim, a. s.
Předpokládané ukončení projektu: 28. 2. 2023

Celkové způsobilé výdaje
99 887 745 Kč

Příspěvek EU
54 938 259 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Karolinka: Nový mokřad

Nový významný krajinný prvek, biotop, změní charakter a využívání stávající lokality. Hlavním myšlenkou projektu je lokalitu vybudovat, ochránit, stabilizovat a vytvořit podmínky pro její rozvoj. Tím se eliminuje pokračující biologická degenerace okolí a vytvoří se nové, vhodné podmínky pro šíření druhů.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.2 – Posílit biodiverzitu

Název projektu: Karolinka, Stanovnice – mokřad
Kraj: Zlínský
Okres: Vsetín
Příjemce podpory: město Karolinka
Předpokládané ukončení projektu: 31. 12. 2022

Celkové způsobilé výdaje
2 225 445 Kč

Příspěvek EU
2 002 900 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Kozolupy: Energetické úspory kulturního domu

V obci řešili úspory u kulturního domu. Nechali provést zateplení obvodového pláště, střech, posílení krovů, výměnu výplní otvorů a změnu vytápění budovy. Stavební úpravy zabezpečily energetické úspory a levnější provoz.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Název projektu: Kulturní dům Kozolupy – zateplení objektu a změna vytápění objektu
Kraj: Plzeňský
Okres: Plzeň-sever
Příjemce podpory: obec Kozolupy
Ukončení projektu: 29. 1. 2020

Celkové způsobilé výdaje
8 304 638 Kč

Příspěvek EU
3 321 855 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

► PŘEDNÁŠÍME, RADÍME, DISKUTUJEME

AQUATHERM PRAHA 2022

19. -22. 4. 2022 / Výstaviště PVA EXPO Praha-Letňany

Po dvou letech se na Výstaviště v pražských Letňanech vrací Mezinárodní veletrh technických zařízení budov AQUATHERM Praha 2022. V týdnu po Velikonocích přinese nejnovější trendy v oboru vytápění, klimatizace a vzduchotechniky, sanity, měření a regulace, solární a fotovoltaické techniky.

Na přednáškách i v poradenském stánku Státního fondu životního prostředí ČR vám naši specialisté představí novinky v dotacích na úsporné bydlení či výměnu neekologických kotlů, dozvíte se vše o kotlíkových dotacích i o pokračujícím programu Nová zelená úsporám. Zjistíte, jak zkombinovat různá úsporná opatření a získat ještě vyšší dotační podporu i to, jak o dotaci zažádat.

Zástupcům veřejné správy a samosprávy poradíme i s dotacemi z Operačního programu Životní prostředí či Národního programu Životní prostředí. Najdete nás v hale 3, číslo 339.

Přednášky SFŽP ČR

Čtvrtek 21. 4. od 13.55 – přednáškový sál vstupní hala 2

Pátek 22. 4. od 10.30 – přednáškový sál vstupní hala 2

STAVEBNÍ VELETRH BRNO

21.-23. 4. 2022 / Výstaviště Brno

Letošní ročník Stavebního veletrhu Brno se vrací ve svém tradičním dubnovém termínu. Jedním z hlavních témat, které se bude prolínat jak výstavními expozicemi, tak i doprovodným programem a nezávislým poradenstvím, budou úspory.

Státní fond životního prostředí ČR patří k tradičním účastníkům Stavebního veletrhu Brno a chybět nebude ani letos. V pavilonu V představí aktuální nabídku dotací z programu Nová zelená úsporám a ukáže, jak v době rostoucích výdajů za bydlení ušetřit i stovky tisíc korun.

Přijďte se nás zeptat, jak díky finanční injekci z programu Nová zelená úsporám či kotlíkovým dotacím bydlet lépe a úsporněji. Zástupcům veřejné správy a samosprávy poradíme i s dotacemi z Operačního programu Životní prostředí či Národního programu Životní prostředí.

Termíny přednášek:

Pátek 22. 4. 2022 13:00–13:45 hod., přednáškový prostor pavilon V

Sobota 23. 4. 2022 10:00–10:45 hod., přednáškový prostor pavilon V

 Spolufinancováno
Evropskou unií

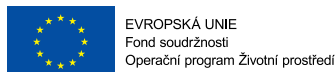
Ministerstvo životního prostředí

Máte starý KOTEL?

Kotlíkové dotace vám zaplatí až 95%
nákladů na pořízení nového kotle.

A co víc! Nyní nepotřebujete mít na kontě desítky tisíc korun, stát vám je dá předem. Cesta k dotaci je snadná, více na www.kotlikydotace.cz.

**POZOR! JIŽ BRZY
ZÁKAZ KOTLŮ
1. A 2. EMISNÍ TŘÍDY**

Priorita | měsíčník Státního fondu životního prostředí ČR | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí | ročník 15 | číslo 4 | duben 2022 | časopis je distribuován bezplatně, pouze na území ČR | **adresa redakce:** Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:** priorita@sfzp.cz | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Jan Rödling; redaktorka: Barbora Scheinherrová; grafická úprava: Eva Štanglová | **fotografie na titulní straně:** Pavel Jaška | **číslo registrace:** MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.

 Prosíme o správné vytřídění recyklovatelného obalu i časopisu.